

Święto Wiosny – chiński Nowy Rok

1 lutego 2022

Chiński Nowy Rok to jedno z najważniejszych wydarzeń w chińskiej tradycji. Zwykle przypada między 21 stycznia a 20 lutego. W tym roku rozpoczyna się we wtorek 1 lutego 2022 roku, zwiastując początek Roku Tygrysa Wody. Mimo, że chiński Nowy Rok ma miejsce zimą, to zwie się Świętem Wiosny!

Uroczystość zrodziła się za czasów dynastii Shang między 1600 a 1100 rokiem p.n.e. Wiele tradycji powstałych w tym czasie przetrwało. Święto Wiosny obchodzone jest z entuzjazmem w Chinach oraz wśród emigrantów na całym świecie.

Data chińskiego Nowego Roku jest częścią cyklu 12 lat, wszystkie lata związane z danym zwierzęciem są określane według pozycji księżyca. Każdy nowy rok symbolizuje również jeden z 5 żywiołów: Woda, Ogień, Metal, Drewno i Ziemia. Już w II tysiącleciu p.n.e. Chińczycy wyróżniali niniejszych pięć żywiołów. Legendy na Święto Wiosny opowiadają w jaki sposób zwierzęta zostały wybrane i w jakiej kolejności ulokowały się w chińskim horoskopie. Duże znaczenie miał Budda i Nefrytowy Cesarz.

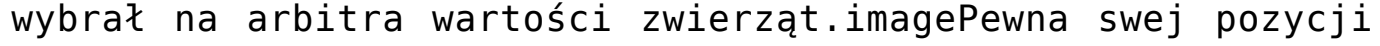
Dawno, dawno temu Budda sprosił zwierzęta ze swego królestwa, aby wspólnie z nimi świętować Nowy Rok. Trzeba wierzyć, że zwierzęta miały różne plany na ten wieczór, gdyż nie wszystkie wstawiły się na spotkanie. Tylko 12 z nich przybyło do Buddy. Były nimi: szczur, wół, tygrys, królik, smok, wąż, koń, koza, małpa, kogut, pies i zamykająca procesję świnia. Ich droga kończyła się przejściem przez rzekę. Wół jako dobry książę zgodził się przeprowadzić przez nią szczura między swymi rogami, ale w momencie wejścia na brzeg sprytny szczur zeskoczył na ziemię i stał się pierwszym, który powitał Budde.

Nieobecność kota jest wynikiem złośliwości jego przyjaciela

szczura. Kot nie przybył na spotkanie, poszedł spać, ale wcześniej poprosił szczura by go obudził, oczywiście szczur wyeliminował potencjalnego rywala i nie obudził kota, który sobie smacznie spał. Oszukany przez swego przyjaciela, kot się obraził i od tego czasu są wrogami.

W kalendarzu wietnamskim kot zastępuje chińskiego królika.

Wdzięczny za ich przybycie, Budda postanowił na cześć każdego zwierzęcia co roku honorować jednego z nich. Każdy narodzony noworodek dziedziczy cechy zwierzęcia danego roku, każde z nich ma swoje cechy charakteru i jest związane z jednym z 5 elementów.

Pewnego dnia świnia przekonała Nefrytowego Cesarza by ją wybrał na arbitra wartości zwierząt. Pewna swej pozycji umieściła tygrysa i smoka za szczurem i wołem. Ci z kolei zrobili taki skandal, że trzeba było ich uspokoić, więc małpa narysowała na czole tygrysa znak 王 (wang – król) potwierdzający jego tytuł suwerenny zwierząt lądowych.

Co do smoka i koguta, którzy naonczas mieli rogi, zaofiarowała im korony. Stali się w ten sposób królami zwierząt lądowych. Królik i smok gotowi do pojedynku o zajęcie miejsca za tygrysem mieli rozpocząć walkę, sprytny królik zbiegł do lasu, za nim smok...

Smocze rogi wplątały się w leśne gałęzie i smok przegrał walkę. Kogut zarządał by zwrócił swe rogi, na co smok odpowiedział, że je odda gdy słońce wzejdzie na zachodzie i od tego czasu kogut błaga słońce aby wschodziło po tej stronie.

Królik zawdzięcza swą prędkość w dużej mierze psu, który mu poradził obciąć kawałek ogona. Pies gratuluje mu zwycięstwa nad smokiem mając nadzieję, że ten z kolei go wesprze, ale zostaje odprawiony i ze wściekłości go gryzie. Pies za ten czyn zostaje ukarany i zdegradowany ku końcowi kolejki. Świnia po zakończonej klasyfikacji wszystkich uczestników znosi listę do Nefrytowego Cesarza do aprobacji. Wcześniej Cesarzowi

doniesiono o rywalizacji zwierząt, oburzony tym incydem zdegradował świnie na ostatnie miejsce.

Inna legenda mawia, że tydzień przed Nowym Rokiem odbywało się pożegnanie boga – opiekuna ogniska domowego, którego wysyłano na dwór Nefrytowego Cesarza by przedstawić mu minione roczne sprawozdanie z życia całej rodziny. Każda z rodzin ma różne sposoby aby się spodobać swemu bóstwu. Kładzie się przed jego wizerunkiem rodzaj „łapówki” w postaci dzbanów z winem, owoców przysmaków, a w szczególności słodczy, dzięki którym będzie „trzymał język za zębami” i nic złego nie powie Nefrytowemu Cesarzowi o wyskokach niesfornych członków rodziny.

Święto Wiosny zwie się również „guo nian” („nowy rok”).

Nian jest to dziwne zwierzę z rogami na głowie przynoszące same nieszczęścia i pożerające ludzi. Straszliwa bestia żyła na dnie morza, gdy nadchodził nowy rok pojawiała się, wówczas drzewa usychały, trawa nie rosła, kwiaty i liście więdły, a gdy odchodziła przyroda na nowo budziła się do życia. Każdego roku wsie się wyludniały, starcy i dzieci chronili się przed dzikusem w górach.

Kiedyś w miejscowości Tao Hua pojawił się stary żebrak o siwej brodzie i jasnych oczach, z laską w ręku i z torbą na ramieniu. Starsza kobieta poprosiła go aby wygonił potwora „nian” w dalekie góry, ale starzec śmiejąc się powiedział, że wygoni okrutne zwierzę nazajutrz nad ranem.

O północy dzika bestia przybywa do wsi, wpada do domu staruszki, którego drzwi były oklejone czerwonymi papierami i gdzie starzec pozapalał czerwone światła. Nawiedzone zwierzę wydając przeraźliwe krzyki usłyszawszy dochodzące huki palących się kawałków bambusów i ich jaskrawe płomienie, których panicznie się boi, przestraszone ucieka.

Następnego dnia starcy i dzieci powróciwszy do wioski widzą, że wszystko jest w nienaruszonym stanie udają się do domu starszej kobiety, spostrzegają czerwone papiery na drzwiach i

resztki płonących bambusów na podwórku. Szczęśliwi mieszkańcy wioski odziewają nowe ubrania i idą z wizytą w sąsiednie okolice do swych rodzin i przyjaciół. Historia jak wygnano rozszalałą bestię szybko obiega okolice.

I od tej pory w wigilię Nowego Roku w każdej rodzinie na drzwiach przykleja się czerwone dekoracje, strzela petardy oraz zapala czerwone lampiony aż do wschodu słońca.

Pierwszego dnia pierwszego miesiąca księżycowego chińskie rodziny spotykają się przy posiłku. Tradycyjnie dorośli, a zwłaszcza starsi członkowie rodziny oferują dzieciom i młodzieży czerwone koperty zawierające pieniądze.

Drugi dzień Nowego Roku jest zwany „Dniem Zięcia” lub „przyjęciem zięcia”. W dniu tym świąt składa się wizyty w domu rodziny żony. Dzień ten ma na celu umocnienie więzi rodzinnych. Tego dnia żonaci mężczyźni jeśli chcą mieć pomyślny rok to powinni złożyć wizytę teściom.

W dawnych czasach był to jedyny dzień w roku kiedy mężatki mogły się spotkać ze swymi rodzicami i rodzeństwem.

Jest to również dzień urodzin wszystkich psów. Z tej okazji ofiarowuje się im słodkie smakołyki. Jest to jednak tradycja mniej znana i ma tendencję do zanikania.

Czwartego dnia pierwszego miesiąca księżycowego świętuje się powrót boga ogniska domowego

Zào Jūn 灶君 – najpopularniejsze bóstwo w mitologii chińskiej, czczone jest jako bóg pieca. Jest to szlachetna o wesołym charakterze postać, często otoczona dziećmi. Po czterech dniach Zao Jun powraca do naszego domu. Wita się go wówczas fajerwerkami i nakleja nad piecem jego nowy papierowy wizerunek (często w towarzystwie swej pierwszej żony). Domownicy świętują jego powrót. Na jego przyjęcie, prezenty i przekąski są składane w ofierze. Podczas czwartego dnia pierwszego miesiąca, każdy wznowia codzienne czynności

przerwane przez zwyczaje i obchody Święta Wiosny.

Czwarty dzień nazywany jest również „dnem kozy”. Nie jest wskazane jedzenie koziego mięsa.

Dzień ten jest również okazją do różnego rodzaju uroczystości, wesel, tańców i muzyki tradycyjnej. Huk petard rozbrzmiewa wszędzie odpędzając złe duchy. Obowiązkowe ekstawaganckie stroje towarzyszą parodom ulicznym, czerwone światła wszechobecne dodają tajemniczego uroku.

Ten feeryczny okres kończy się piętnastego dnia Świętem Lampionów kiedy to zawiesza się na ulicach czerwone lampiony podczas pełni księżyca.

Uroczystości noworoczne przygotowywane są z kilkudniowym wyprzedzeniem i rozpoczynają się od dekoracji domu. Okna ozdobione są kolorowymi „wycinankami”, powyżej i po bokach drzwi nakleja się napisy na czerwonym papierze jako znak szczęścia i pomyślności. Na drzwiach umieszczony jest chiński znak „fu” oznaczający „szczęście/ dobrobyt”, który wyraża życzenie spokojnego roku.

Powitanie Nowego roku jest również okazją dla Chińczyków do przeprowadzenia gruntownego sprzątania swojego wnętrza i uporządkowania ubrań, ale także do kupienia prezentów dla swoich bliskich. Poprzedniego wieczoru odbywa się uroczystość ku pamięci przodków oraz kolacja gromadząca całą rodzinę.

Menu tego wspaniałego posiłku różni się w zależności od regionu, pierożki na północy i ciasto z kleistej mąki ryżowej na południu. Zawsze jest to okazja dla członków rodziny, aby się spotkać. Niektórzy podróżują kilkaset kilometrów, aby wrócić do rodzinnego regionu na czas obchodów. Należy również zauważyć, że od 1949 r. rząd wprowadził trzy dni wolne, aby Chińczycy mogli spędzić wakacje z rodzinami.

Od kilku dni Chiny są miejscem wielu uroczystości i świątecznych wydarzeń, które przyciągają tłumy. Taniec lwa

jest z pewnością jednym z tych najbardziej znanych. W rytm uderzeń bębnów, cymbałów i gongów tancerze ubrani w kostium lwa odwzorowują gesty symbolu siły i mądrości. Taniec, który zwiastuje szczęście i pomyślność.

Tańce smoków często wykonywane przez specjalistów od sztuk walki, odbywają się również przez cały okres Święta Wiosny. Uroczystości kończą się po piętnastu dniach wraz ze Świętem Lampionów, spektakularną nocną imprezą. Podczas tego kulminacyjnego punktu obchodów Nowego Roku króluje światło!

„Rozgniewane bożyszcze mściwie chciało podpalić całe miasto w 15-tym dniu pierwszego miesiąca księżycowego. Wówczas jeden z trzeźwo myślących mieszkanców zmobilizował ludność do zapalenia o zmierzchu na ulicach czerwonych lampionów i zawieszenia ich na drzwiach domów. Złośliwy bożek sądząc, że całe miasto jest już w płomieniach wycofał się ze swego groźnego planu” – głosi jedna z wielu legend wyjaśniających pochodzenie święta lampionów.

Autorstwo: An Anna Kang

Źródło: WolneMedia.net